

Titlul disciplinei:

Misiologie și Ecumenism II: Comunitatea mărturisitoare în contextul lumii contemporane (anul III, semestrul II)

Descrierea cursului

Cursul are ca obiectiv cunoașterea modalităților de realizare a misiunii creștine în contextul societății secularizate și pluraliste. În acest scop pleacă de la analiza societății contemporane, marcată de secularism și caracterizată prin pluralism ideologic, cultural și religios și examinează raportarea misiunii creștine la această societate. Desfășurarea misiunii vizează constituirea comunității creștine ca o forță mărturisitoare în mijlocul acestei societăți. De aceea ea va avea în vedere dinamica misionară, misiunea și pastorația în comunitatea locală, participarea la viața liturgică, transmiterea credinței, tămăduirea umanului prin spovedanie și refacerea comuniunii prin împărtășanie, misiunea Bisericii față de familie, față de copii și tineri, solidaritatea cu lumea, mărturia socială a comunității creștine prin diaconic, calitățile preotului, noile curente religioase, emigrația etc.

Competențele dobândite: dobândirea cunoștințelor teoretice și practice necesare pentru angajarea în slujirea Bisericii ca preot, profesor de religie, asistent social etc.

Bibliografie obligatorie

1. Pr. prof. dr. Valer Bel, *Misiune, Parohie, Pastorație. Coordonate pentru o strategie misionară*, Ed. Renașterea, Ediția a I-a, Cluj-Napoca, 2006.
2. Pr. prof. dr. Ion Bria, *Destinul Ortodoxiei*, Ed. IBMBOR, București, 1989.
3. Idem, *Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și mărturiei creștine azi*, Ed. Athena, București, 1996.
4. Arhiepiscop prof. dr. Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină. Curs pentru Facultatea de teologie*, Ediția a II-a, București, 2005.
5. Gheorghios Metallinos, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, trad. pr. prof. Ioan Ică, Ed. Deisis, Sibiu, 2004.
6. Pr. prof. dr. Vasile Nechita, *Radiografii misionare*, Ed. Vasiliana 98, Iași, 2006.
7. Mitropolit Antonie Plămădeală, *Preotul în Biserică, în lume, acasă*, Sibiu, 1996.
8. Mitropolit Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală*, trad. Paul Brusanowski, Ed. Sofia, București, 2001.
9. Pr. prof. dr. Nicolae Achimescu, *Noile mișcări religioase*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2002.

Planificarea/ calendarul întâlnirilor și a verificărilor/ examinărilor intermediare

1. Societatea contemporană secularizată și pluralistă. Radiografie misionară, înțelegerea și transformarea contextului, omul și societatea epocii noastre.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 14-17; Ion Bria, *Destinul Ortodoxiei*, p. 302-311; Idem, *Liturghia după Liturghie*, p. 126-135; 153-157; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 79-83, 98-104; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 57-65; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 84-120; Vasile Nechita, *Radiografii misionare*, p. 18-68.

2. Evanghelie și cultură: profilul «civilizației ortodoxe», experiența modernității, postmodernitate, mutația socialului, mutația umanului, mutația religiosului, limbajul credinței.

Valer Bel, *Comunitatea mărturisitoare în contextul lumii secularizate și globalizate*, p. 138-151; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 123-132, 143-147, 166-175; Gh. Metallinos, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 161-191; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 128-184;

3. Importanța parohiei pentru misiune: mântuirea în contextul parohiei, fundamentul euharistie al parohiei, orientarea eclesiologică și liturgică a parohiei.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 18-34; Ion Bria, *Destinul Ortodoxiei*, p. 302-248; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 85-94, 116-122; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 9-33; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 58-92.

4. Misiunea și pastorația în comunitatea locală, dinamica misionară, organizarea parohiei, cele trei aspecte pastorale.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 35-46; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 123-140; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 39-55; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 95-159.

5. Participarea la viața liturgică și importanța ei misionară. Mijloace și metode de antrenare a credincioșilor în viața liturgică.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 47-68; Ion Bria, *Liturghia după Liturghie*, p. 67-75; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 116-118; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 47-55; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 79-89.

6. Spovedania și împărtășania în misiune și pastorație: Spovedania - tămăduirea umanului și refacerea persoanei, împărtășirea - sfințirea și persoanei umane. Comuniunea deplină și transformarea lumii.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 60-68; Ion Bria, *Liturghia după Liturghie*, p. 57-67; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 151-160; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos*

în mijlocul nostru, p. 9-28, 65-80; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 79-95.

7. Transmiterea și apărarea credinței: predarea istoriei mântuirii pe baza Sfintei Scripturi, explicarea Crezului și a Liturghiei.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 69-92; Ion Bria, *Liturghia după Liturghie*, p. 44-56; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 143-146; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 115-118; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 163-184.

8. Familia și rolul ei în misiunea Bisericii. Misiunea Bisericii față de familie.

Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 72-75, 91-85; Vasile Nechita, *Radiografii misionare*, p. 69-85; Nicolae Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, p. 293-305.

9. Misiunea Bisericii față de tineret: Răspunderea pentru cel nou botezat, tineretul într-un mediu ostil, Biserica și religia în școală, angajarea tineretului în viața Bisericii, programe pentru tineret.

Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 92, 124-128; Vasile Nechita, *Radiografii misionare*, p. 86-123; Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 18; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 124-131.

10. Preotul - misionar: premise ale unei pastorații misionare, paternitate spirituală, cheneză, smerenie și slujire, pregătirea și calitățile preotului. Vizitele pastorale.

Ion Bria, *Destinul Ortodoxiei*, p. 33 1-341; Idem, *Liturghia după Liturghie*, p. 122-129; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 105-106; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 65-80; Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, p. 13-57; Antonie Plămădeală, *Preotul în Biserică, în lume, acasă*, p. 5-129; Nicolae Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, p. 269-292.

11. Mărturia socială a preotului și a parohiei: solidaritatea cu lumea, diaconia sau filantropia creștină, ființa diaconiei, spațiul și extinderea diaconiei, coordonatele practice, exercitarea parohiei la nivel de parohie.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 9-10, 9-103; Ion Bria, *Liturghia după Liturghie*, p. 179-184; Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 92-94, 138-139, 172-175; Gh. Metallions, *Parohia- Hristos în mijlocul nostru*, p. 81-109.

12. Biserica Ortodoxă și mișcările religioase. Contra-misiune prin prozelitism.

Ion Bria, *Liturghia după Liturghie*, p. 217-225; Nicolae Achimescu, *Noile mișcări religioase*, p. 11-312.

13. Principii ale fenomenului sectar.

Valer Bel, *Misiune, parohie, pastorație*, p. 105-131; Ion Bria, *Liturghia după Liturghie*, p. 217-226.

14. Ortodoxia românească - punte între Orient și Occident. O nouă tipologie misionară: diaspora.

Nifon Mihăiță, *Misiologie creștină*, p. 177-184, 275-280; Gh. Metallions, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, p. 133-160.

Bibliografie opțională:

1. Arhiepiscop Andrei Andreicuț, *Spovedanie și comuniune*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2001.
2. Pr. prof. dr. Valer Bel, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.
3. Pr. prof. dr. Ion Bria, *Eclesiologia pastorală*, în *Studii Teologice*, XXXI (1979). nr., 1-4, p. 316-323.
4. Idem, *Credința pe care o mărturisim*, Ed. IBMBOR, București, 1987.
5. Idem, *Comentariu la Catehismul ortodox*, Sibiu, 2000.
6. Idem, *Ortodoxia în Europa. Locul spiritualității române*, Ed. Trinitas, Iași, 1995.
7. Mitropolit Nicolae Corneanu, editor, *Ortodoxia românească*, IMBOR, București 1992.
8. Idem, *Credință și viață*, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2001.
9. Arhid. Prof. dr. Ioan Ică jr., Germano Marani, *Gândirea socială a Bisericii*, Ed. Deisis, Sibiu, 2002.
10. Mitropolit Antonie Plămădeală, *Biserica în mers*, Sibiu, 1999.
11. Idem, *Tradiție și libertate în spiritualitatea ortodoxă*, Sibiu, 1983.
12. Pr. prof. dr. Nicolae Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. 3, Ed. IBMBOR, București, 2004.
13. Pr. prof. dr. Dumitru Popescu, *Hristos, Biserică. Societate*, Ed. IBMBOR, București, 1998.
14. Prof. dr. Teodor M. Popescu, *Biserica și cultura*, Ed. IBMBOR, București, 1996.
15. Pr. prof. dr. Ioan Săuca, editor, *Orthodoxy and Cultures*, WCC Publications, Geneva, 1996.
16. Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă*, Craiova. 1986.
17. Idem, *Reflecții despre spiritualitatea poporului român*, Craiova, 1992.
18. Pr. prof. Petre Vintilescu, *Spovedania și duhovnicia*, Ed. a II-a, Alba-Iulia, 1995
19. *Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine. Dosarul unei controverse - mărturiile Tradiției*, Ed. Deisis, Sibiu, 2006.
20. *Prezența Bisericilor într-o Europă unită. O nouă dimensiune a dialogului ecumenic și interreligios. Lucrările simpozionului internațional*, Arad, 19-20 mai 2005. Ed. Universitatea Aurel Vlaicu, Arad, 2005.